

Rønnebæksholm almanak

På Rønnebæksholm står 2021 i tidens tegn – vi fejrer 700 års jubilæum. Året vil bære præg af, at vi forholder os til Rønnebæksholms plads i tiden, både bagud og fremadrettet. Rønnebæksholm er et mikrounivers, hvor tider mødes, en lille kulturel biotop, midt i omgivelser i bevægelse.

1400

Denne almanak bevæger sig i løbet af 2021 punktvis og sporadisk gennem de 700 år, Rønnebæksholm har eksisteret. Gennem få udvalgte punktnedslag kaster vi et blik på nogle af de ydre omstændigheder, der kan have haft betydning for Rønnebæksholm. Vi er nu nået til marts måned, som viser os vejen fra mørke til lys! Marts er den første forårs-måned – den tid på året, hvor kulden og mørket fortrænges. Også 1400-tallet, hvor Rønnebæksholm havde fungeret som landbrugsgård gennem godt 100 år, var en overgang fra mørke til lys. Fra den mørke Middelalder til den moderne tid.

I Næstved var der også udvikling på denne tid. I Middelalderen var byen en af Sjællands ældste og vigtigste købstæder, bl.a. takket være en livlig handel med de nordtyske hansestæder. I 1402 skænkede Magrete 1. øen Gavnø sydvest for Næstved, til dominikanerordenen, så der kunne opføres et nonnekloster. Og i starten af 1400-tallet blev den første del af det, der siden blev Helligåndshuset i Næstved, opført. Helligåndshuse fandtes i mange europæiske købstæder i Senmiddelalderen. De fungerede under kirkens ledelse som en blanding af hospital og fattighjem for værdigt trængende. Helligåndshuset i Næstved, hvis første del opførtes som en række mindre boliger, boder, i 1390, er det eneste, der er bevaret i Danmark.

Renaissancen prægede Europa gennem 14.-17. århundrede. Kunsten bevægede sig ud af den kantede gotik ved hjælp af de frigørende kræfter, der slog igennem på mange niveauer. Sekularisering, udbredelse af videnskaberne og ikke mindst økonomisk fremgang muliggjorde den nysgerrighed, der rettede fokus mod mennesket som individ i verden og mod det, verden er gjort af. At perspektivere virkeligheden via de elementer, verden består af, gør sig helt konkret også gældende i billedkunsten, hvor perspektivet får en fremtrædende rolle. Blikket og opmærksomheden vendes fra himmelvendt til jordnært. Samtidig udbredes brugen af kompasset i Europa – man navigerer i det konkret fremtrædende.

Bogtrykkerkunsten er en anden uomgængelig faktor i denne periode. Trykkekunsten blev egentligt anvendt i Kina allerede i 500-tallet, først med brug af træ og siden ler, den bevægede sig via Korea, hvor bronze blev taget i anvendelse, via Indien og 'Arabien' til Europa, hvor Johannes Gutenberg i 1439 udvikler trykpressen med brug af bly. Fra da af skulle bøger og biblioteker blomstre!

Tiden spirer, det samme gør vintergækker og erantis. Den 8. marts fejrer vi Kvindernes Internationale Kampdag og den 28. marts går vi fra vinter til sommertiden.

Den fælles fortælling

Rønnebæksholm modtager meget gerne bidrag til den historie, vi alle er fælles om. Hvis du har materiale, viden eller anden information, der kan kaste yderligere lys over Rønnebæksholm og stedets plads i historie, tager vi imod med kyshånd. Bidrag sendes til: info@roennebaeksholm.dk

Hvad er en almanak – kort fortalt Ordet stammer fra middelalderlatin *almanachus*, måske via græsk fra koptisk *almenichiaka*, muligvis fra arabisk *al-manakh*, og betyder 'tavle som angiver Solens og Månens daglige positioner'. En almanak er normal vis en bog med kalender og forskellige astronomiske oplysninger, ofte indeholder den også enkle fortællinger eller andre kulturelle, religiøse eller meteorologiske oplysninger knyttet til de enkelte dage, måneder eller årstider.